

Tomaszewski, Jerzy

"Z dějin textilu. Studie a materiály", Ústi nad Orlici 1982 : [recenzja]

Przegląd Historyczny 74/2, 418

1983

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych, tworzonej przez Muzeum Historii Polski w Warszawie w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został opracowany do udostępnienia w Internecie dzięki wsparciu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach dofinansowania działalności upowszechniającej naukę.

Wrażenie to wzmagają jeszcze efektowne, publicystyczne tytuły rozdziałów. Przyczynia się do niego również fakt, że A. Piber obszernie informuje o realiach politycznych, społecznych i gospodarczych, w których przyszło obracać się Paderewskiemu, poświęcając im czasami nazbyt wiele miejsca (np. fragment opisyjący koncerty mistrza w Meksyku Porfirio Diaza w 1900 roku).

Książkę uzupełnia indeks nazwisk, nazw geograficznych oraz tytułów czasopism i utworów muzycznych.

A. S.

Z dějin textilní. Studie a materiály, „Sbornik příspěvků k dějinám textilní a oděvní výroby v ČSSR”, svazek 3, Výzkumný ústav bavlnářský, Ústí nad Orlicí 1982, s. 206.

Rozwój tzw. małej poligrafii spowodował nie tylko u nas pojawienie się licznych wydawnictw specjalistycznych oraz regionalnych, trudno lub całkowicie niedostępnych w obrocie księgarskim, nieraz godnych uwagi badaczy interesujących się rozmaitymi sferami nauki. Dzięki uprzejmości przyjaciół dotarł do mniej trzeci tom nieperiodycznego wydawnictwa Instytutu Badawczego Przemysłu Bawełniarskiego w Czechosłowacji, poświęconego przeszłości przemysłu włókienniczego i odzieżowego. Zawartość jego zasługuje na uwagę również polskich historyków.

Tom dzieli się na cztery działy: „Studia, artykuły i wspomnienia”, „Materiały”, „Informacje”, „Literatura”. Dział pierwszy otwiera artykuł: Erik Bouza, „Fryderyk Engels wobec czeskich robotników”. Jest to przyczynek do poznania niektórych opinii Engelsa, a także do jego biografii. Następny artykuł jest przyczynkiem do dziejów regionalnych: Miroslav Chauer, „Produkcja włókiennicza i ruch robotniczy w regionach Králic i Rokytnicy przed pierwszą wojną światową”. Trzeci artykuł wywoła zainteresowanie historyków zajmujących się przenikaniem kapitałów obcych do Europy: Jiří Novotný, „Bawełniarskie pożyczki amerykańskie z 1919 r. a czechosłowacki przemysł bawełniarski”. Autor wykorzystał m.in. mało znane dotąd czechosłowackie archiwa bankowe. Te same archiwa, a także szereg innych (oprócz czechosłowackich także radzieckie i RFN) wykorzystał Zdeněk Sládek, „Kontakty czechosłowackiego przemysłu włókienniczego z ZSRR w okresie międzywojennym (1919—1938)”. W jego świetle na ponowne rozpatrzenie zasługiwałoby m.in. pytanie o szanse rozwoju stosunków handlowych polsko-radzieckich w latach międzywojennych. Kolejny artykuł jest w pewnej mierze uzupełnieniem poprzedniego. Ladislav Hladký, „Wywóz wyrobów Zakładów Włókienniczych Mautnera S. A., Praga, do Związku Radzieckiego w latach 1925—1926”. Jest on oparty przede wszystkim na archiwach tej firmy. Pozostałe artykuły tego działu, to: Jiří Procházka, „Przemysł włókienniczy północnych Czech w okresie dyktatu monachijskiego”; Jan Danielis, „Czechosłowacki przemysł włókienniczy i odzieżowy w latach 1938—1949”; Vratislav Kejdana, „Udział włóknarzy okręgu Náchod w kolektywizacji rolnictwa”. W dziale drugim znalazły się przeglądy na temat zmian organizacyjnych przemysłu bawełniarskiego w Czechosłowacji oraz stanu badań nad historią przemysłu włókienniczego w Czechosłowacji. Dział trzeci zawiera m.in. informacje związane z tradycjami przemysłu włókienniczego, a dział czwarty obejmuje recenzje literatury dotyczącej zagadnień interesujących wydawców tej publikacji. Na uwagę zasługują zwłaszcza te z nich, które są poświęcone publikacjom regionalnym.